

Francesc M. Rotger

Sovint hem tengut ocasió de parlar, a aquest racó de *Temps Moderns*, de les nombroses produccions cinematogràfiques que s'han realitzat, al llarg d'un segle més o menys, amb el punt de partida d'una peça escènica. Ja he assenyalat, també, que és molt més infreqüent, i fa la impressió que es correspon a iniciatives en general bastant recents, que un guió de cinema sia adaptat per representar-se

de fa molts d'anys, tota una obra mestra.

A diferència del cinema, el teatre no se sol donar mai per satisfet amb una versió *definitiva* de un text (o guió) determinat. A ningú se li passaria pel cap (almenys això vull pensar, mai se sap) rodar una nova versió de *Citizen Kane*. El que passa és que una pel·lícula queda fixada per sempre, a les seves còpies (encara que Scorsese ha passat per Venècia expressant la seva preocu-

res. El pròxim, si no record malament, és un *Somni d'una nit d'estiu*, dirigit per l'antic Joglar (de la companyia d'aquest nom) Pitus Fernández, amb intèrprets mallorquins, menorquins i catalans i que s'ha de estrenar cap als darrers dies de novembre al Teatre des Born de Ciutadella, coincidint amb l'entrega del Premi Born de textos escènics. El cicle de François Truffaut al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma ens ha apropiat la que possiblement

Le dernier métro.

damunt els escenaris. Fa poc que ha passat per Palma, dins el cicle "Teatres del Món" i després d'una trajectòria d'èxit inqüestionable al llarg de dos anys i de 500 funcions, la versió teatral d'*El verdugo* de Berlanga i Azcona, amb Juan Echanove, Luisa Martín i Alfred Lucchetti: sens dubte, és un bon espectacle, amb unes interpretacions excel·lents; així i tot, no vaig poder evitar demanar-me fins a quin punt és raonable concebre una nova posada en escena (encara que amb destí a un altre mitjà artístic) d'allò que ja era, i des-

pació per les filmacions antigues i les seves condicions de conservació), i en canvi un espectacle teatral, així que cau el teló damunt la seva darrera funció, desapareix, és fum, és no-res; una filmació en vídeo d'una obra de teatre, no cal dir-ho, no és el mateix que la realitat artística d'una representació en viu. D'aquesta manera, cada nova temporada és possible, per exemple, una nova visió d'un Shakespeare. Encara que aquí, a Balears, tampoc no és massa freqüent que una de les seves peces es presenti a les nostres cartele-

sia la pel·lícula més entranyable mai rodada en torn al món del teatre, obviament *Le dernier métro* (1980), una de les darreres del seu realitzador i que protagonitzà Gerard Depardieu. Es curiós que Truffaut, creador d'aquell extraordinari homentage al mateix cinema que és *La nuit américaine* (1973), fos capaç, també, d'expressar tanta sensibilitat cap al món escènic. Amb el permís de Jean Renoir (*Le carrosse d'or*) o, fins i tot, de Kenneth Branagh (*En lo más crudo del crudo invierno*), *Le dernier métro* és amor al teatre en estat pur. ■